Arrangementer/aktiviteter 2017.

Foredrag efter generalforsamling blev et rent tilløbsstykke

Stor interesse for lokalhistorie i Karup-området

Torsdag den 23. marts afholdt Lokalhistorisk Forening sin årlige generalforsamling med 51 deltagere. Til dirigent valgtes Michael Pedersen, og herefter fremlagde formanden, Inger Merstrand, årsberetningen, som godkendtes uden kommentarer. 2016 har været et godt år for foreningen, der har fået flere nye medlemmer og bl.a. har afholdt to foredrag med stor tilslutning. Efter formandens beretning fremlagde Jens Jørgen Jeppesen regnskabet, som også blev godkendt. Herefter var der valg til bestyrelsen. Svend Gjødesen og Inger Merstrand var på valg og blev begge genvalgt. Desuden skulle der vælges et nyt medlem i stedet for afdøde Jørn Nødskov, og Jens Jørgen Jeppesen, der allerede har overtaget regnskabet, blev valgt uden modkandidater. Bestyrelsen består derudover af Claus Christiansen, Poul Thomsen, Lisbeth Juhl

og Karlo Hansen. Som ny bestyrelsessuppleant valgtes Gregers Laigaard, Grønhøj, og i forvejen er Birthe Nexø suppleant. De øvrige valg var genvalg, så de to revisorer er fortsat Jan Højgaard og Gerhardt Hørdum med John Thomsen som revisorsuppleant.

Meget travlt år på arkivet.

Arkivets årsberetning viste som sædvanligt et travlt år med mange aktiviteter. Claus Christiansen har efterhånden i alt oprettet flere end 300 emner og lagt hundredvis af billeder ud på arkiv.dk. Han står desuden for det meget omfattende avisudklipsarkiv med stor hjælp fra i alt seks frivillige, der udelukkende er beskæftiget med at klippe, sortere og ordne avisudklip. Som tak for de mange timer, de seks hjælpere bruger på projektet, fik de senere på aftenen overrakt vin. Arkivlederen står for regnskab, indkomstjournaler, besvarelse af henvendelser og fremskaffelse af materiale bl.a. til bøger og studieopgaver samt PR i form af en række artikler og pressemeddelelser samt foredrag. I det forløbne år har der været mange henvendelser og forespørgsler vedr. egnens store flygtningelejre, dels fra studerende og dels fra tyskere, der som børn har været interneret i lejrene. Hun har derfor kopieret og fremstillet tysksproget materiale, som fremover kan sendes som generel information.

Bidrag til bøger og foredrag med flot tilslutning

Blandt de bøger, som arkivet har bidraget til med billeder og/eller tekst, nævnte Inger Merstrand Skelhøjebogen og en bog med en tragisk beretning om en fange i det åbne fængsel i Gedhus sidst i 1800-tallet. Desuden omtalte hun en bog, som en modeljernbaneklub i Herning har udgivet. Heri er hendes tekst om "Konebanen" brugt som kilde, og i bogen ses et foto af en nøjagtig model af Karup Station, fremstillet ud fra billeder og en arkitekttegning fra arkivet. I løbet af året har arkivlederen holdt tre foredrag om henholdsvis Kølvrå, det gamle Karup og flygtningelejrene. Alle med flot tilslutning. Årskalenderen, som hun i 2016 udarbejdede for 16. gang, solgte også godt og gav som sædvanligt et pænt tilskud til arkivets drift.

Omfattende afleveringer

I årets løb er der indkommet en masse spændende materiale, både protokoller, udklipssamlinger, dokumenter og usædvanligt mange billeder, og da arkivet i forvejen manglede plads, er det efterhånden et problem at finde plads til det hele. De lokale aviser har flere gange skrevet om arkivet og dets pladsmangel, som også blev nævnt, da arkivet i september blev portrætteret i den landsdækkende arkivsammenslutnings blad. Det blev derfor mødt med begejstring, da Claus som afslutning på generalforsamlingen kunne fortælle, at Viborg Kommune netop samme aften havde givet grønt lys for, at arkivet inden for et halvt år skal flytte hen i lokaler på biblioteket.

Foredrag efter generalforsamlingen blev tilløbsstykke

Efter generalforsamlingen var der foredrag om egnens to store flygtningelejre efter 2. Verdenskrig. Der indledtes med en billedpræsentation ved Inger Merstrand, som ud fra ca. 30 billeder fortalte om de to lejre. Bagefter fortalte den tidligere tyske flygtning, Horst Sander, om sin og familiens flugt til Danmark og sit liv som flygtningebarn – først i den ene og siden i den anden lejr. Det var en øjenvidneberetning om sult og fattigdom og forfærdelige oplevelser under flugten. Men også om leg i den store Gedhusbunker, som stod tom efter krigen. Foredraget blev et helt tilløbsstykke med ca. 120 fremmødte.

Generalforsamling og foredrag med billeder fra flygtningelejrene samt en tysk flygtnings erindringer fra begge de store lejre.

Torsdag den 23. marts kl. 18.30 – ca. 19.10 afholder Lokalhistorisk Forening sin årlige generalforsamling i Seniorhuset i Karup. Når der kun er afsat så kort tid, hænger det sammen med, at så godt som alle, der er på valg, er villige til genvalg, og generalforsamlingen skulle derfor være færdig i løbet af kort tid.

Efter generalforsamlingen er der kl. 19.30 foredrag med billeder fra de to store flygtningelejre i Grove og Gedhus. Det er Inger Merstrand, der viser billeder og fortæller, og efter en pause med kaffe og kage vil den tidligere flygtning, Horst Sander, fortælle om sine oplevelser i flygtningelejrene. Han boede først i Gedhuslejren sammen med sin familie, men blev senere overflyttet til Grove, da lejren i Gedhus blev nedlagt.

Her ses Horst Sander, der viser en ske fra Gedhuslejren og et askebæger, som hans bedstefar lavede af materiale fra et af de mange destruerede fly.

Han har en usædvanlig god hukommelse og kan bl.a. huske, hvordan han legede og så tyske film i den store bunker i Gedhus. Der er også flere af billederne fra Grovelejren, han kan nikke genkendende til. Det gælder f.eks. et foto med en lille hund, som han legede med, og som tilhørte den tyske borgmester.

Det er første gang, Horst Sander fortæller offentligt om familiens flugt til Danmark og om sit liv i flygtningelejrene. Han har boet i Danmark i mange år, men han glemmer aldrig sine oplevelser i de to flygtningelejre.

Alle – også ikke-medlemmer – er velkomne kl. 19.30

Udstilling på biblioteket om den gamle stationsbygnings historie

Foto af Karup Bibliotek 1978, inden skinnerne blev taget op. Fotograf: P.Mortensen

Den 1. april var det 40 år siden, at Karup bibliotek blev flyttet fra skolen og hen i den gamle stationsbygning fra 1906. I den anledning fandt Lokalarkivet i foråret gamle fotos frem af både stationen og biblioteket, og billederne kunne ses på biblioteket fra 5. til 28. maj. Udstillingen var en del af FOTODAGE VIBORG.
Ved Åben By den 20. maj kl. 14-16 var der desuden mulighed for at høre Inger Merstrand fortælle om den gamle bygnings historie og for at kigge i en halv snes gamle fotoalbum med billeder fra bibliotekets mange aktiviteter fra 1977 og de følgende 10-20 år. Der var masser af fotos fra udstillinger, filmfremvisning, musikarrangementer, svampe- og fugleture og optræden med folkedans m.m.

Billede fra en børnefestival i 1979. Fotograf: B.Ellermann

Mange besøgende til indvielsen af nyt arkiv og 40 års jubilæum.

Indvielsen af Lokalhistorisk Arkivs nye lokaler på biblioteket og mit 40 års jubilæum blev et helt tilløbsstykke på en af sensommerens få lune dage.

Af Inger Merstrand, leder af Lokalhistorisk Arkiv. Sept. 2017.

Den første september indviede arkivet sine nye og flotte lokaler på biblioteket i stations-forstanderens tidligere lejlighed og i "annekset", som engang var overbaneformandens kontor. Indvielsen blev lagt på min jubilæumsdag, så der var flere grunde til at invitere til reception.

Arkivets nye lokaler set fra Genvej. Der er fælles indgang med biblioteket. Foto: Inger Merstrand

Efter adskillige års usikkerhed om flytning af arkivet er det en glæde at kunne indvie det nye arkiv i så lyse og venlige omgivelser. Det har været et kæmpearbejde at flytte alt det, der fyldte det lille ledvogterhus på Østergade. Og ikke mindst at planlægge, hvordan de nye lokaler kunne indrettes bedst muligt. At det er lykkedes, og at arkivet er blevet et flot og velindrettet arkiv, kunne de mange fremmødte konstatere ved selvsyn. Det er i det store og hele takket være en lille arbejdsgruppe med Claus Christiansen, Jan Højgaard

og John Thomsen, der alle har brugt rigtig mange timer på at flytte det gamle arkiv og indrette det nye. Som følge af en meget omhyggelig planlægning blev selve flytningen af stort set alle arkivalier klaret først i august i løbet af ca. 6 timer af et flyttehold, bestående af Lokalhistorisk Forenings bestyrelse og arkivets frivillige hjælpere. Blandt dem skal især fremhæves Birthe Nexø, Svend Gjødesen og Bo Christensen, der alle har været en stor hjælp. Birthe med bogopsætning, Svend med maling af dør og bogkasser og Bo med arkivets IT. Nævnes skal også Bente Maj, der har sørget for skiltningen på bibliotekets indgangsdør og døren til arkivet.

Ændring af dato pga. 40 års jubilæum

Arbejdsgruppen havde planlagt, at arkivet skulle genåbne den 21. august, og at receptionen skulle holdes sammen med biblioteket i oktober. Det blev imidlertid ændret på grund af mit 40 års jubilæum ved kommunen den 1. september. I den anledning ville Viborg Museum stå for en reception et sted i Karup, men i stedet for receptionen bad jeg om at få et beløb til et fælles arrangement, hvor vi fejrede arkivets genåbning og indvielse samtidig med mit jubilæum. Det var grunden til, at festligholdelsen af arkivets indvielse blev lagt på netop den første dag i september.

At det hele blev slået sammen havde den store fordel, at museet betalte størstedelen af udgifterne, mens der slet ikke havde været tale om noget tilskud, hvis det kun drejede sig om indvielsen.

En virkelig dejlig dag

Dagen blev bl.a. fejret med to store kagemænd, og det blev en virkelig dejlig dag, der godt kan betegnes som et tilløbsstykke, da folk på et tidspunkt stod i kø for at komme ind på biblioteket.

Velkomsttalen blev holdt af kulturudvalgsformand Per Møller Jensen (til højre). Begge fotos: Jan Vestergaard

Bagefter holdt museumschef Brian Wiborg en meget flot og personlig tale i anledning af mit jubilæum og bagefter en tale for arkivet.

Efter at jeg havde takket alle, der på den ene eller anden måde har medvirket til arkivets flytning, skulle Monika Hedberg og Per Møller Jensen klippe den røde ”snor”. De har begge haft en stor andel i,

at arkivet er flyttet ind på biblioteket. Monika, fordi det i foråret lykkedes hende at indsamle næsten 800 underskrifter for bibliotekets forbliven i den gamle stationsbygning, og Per Møller Jensen, fordi han fra den første dag har støttet arkivets flytning til biblioteket. Men inden den røde "snor" blev klippet, holdt Monika en lille tale for Birgitte Dyrberg fra Ugeavisen og for mig og gav os hver en lille, speciel gave sammen med de verbale roser.

Efter klipningen kom der hurtigt gang i nogle rundvisninger ved Jan Højgaard og John Thomsen for at skaffe plads i de overfyldte lokaler, hvor folk stod som sild i en tønde, så vinduerne måtte åbnes, fordi flere fik det dårligt.

Vi har desværre ikke det nøjagtige tal på, hvor mange, der var med til arkivets indvielse og jubilæet. Nogle kom bare for at ønske tillykke og var der kun i kortere tid, mens andre blev der lidt længere og fik en rundvisning i de nye lokaler. Det er svært at bedømme antallet, men der har sandsynligvis været omkring 200 besøgende.

Det blev en dag langt over forventning med en masse gaver og søde hilsner. Der kom gæster helt indtil kl. 17 for at ønske til lykke, og rigtig mange fik set og beundret vores flotte og velindrettede arkiv.

Til venstre: Monika og Per Møller Jensen klipper snoren i fælles-skab. Begge fotos er taget af Jan Vestergaard

Til højre: Jan Højgaard har rundvisning og fortæller om kontoret.

Trængsel i bibliotekslokalet uden for arkivet. Bemærk billetlugen til højre, hvor der bag ruden kan skimtes nogle af de øvrige besøgende, der stod i den gamle ventesal. Foto: Jan Vestergaard

Per Bødskov overrakte en helt speciel gave til arkivet. Det var en togbillet fra Konebanen og et gammelt skilt fra Karup kommune. Foto: Knud Gaarn Larsen

En stor og hjertelig tak for alle de mange søde hilsner og gaver. Foto: Jan Vestergaard